

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/433/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315209882
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Lukáč
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8315209882.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Andrejom Lukáčom v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanému Š. D., S.. XX.XX.XXXX, M. C. U. XXX, v konaní o zaplatenie 169,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh ohľadom sumy 169,- eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne od 24.05.2013 do zaplatenia **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 10.09.2014 voči žalovanému domáhal zaplatenia 227,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne z dlžnej sumy od 24.05.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uzavrel so žalovaným zmluvu číslo L., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné podmienky. V zmysle tejto zmluvy žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu s telefónnym číslom, ktorá umožňuje žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Žalobca pri uzavretí dodatku k zmluve odpredal žalovanému mobilný telefón značky Nokia Lumia 610 White za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 169,- eur. Žalobca uviedol, že pri určení výšky zmluvnej pokuty zohľadnil výšku zľavy poskytnutej žalovanému pri odpredaji mobilného telefónu. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu žalovanému poskytnutá. Bol zohľadnený tiež časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnený čas, kedy žalovaný prestal plniť zmluvné povinnosti a tomu bola prispôsobená aj výška uplatňovanej zmluvnej pokuty. Žalobca mal zato, že týmito zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tým, že žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovanú mu v období 2013/01-2013/02 porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 169,- eur. Žalobca pokusom o pokonávku zo dňa 09.05.2013 oznámil žalovanému sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty a vyzval žalovaného na ich úhradu v dodatočnej lehote. Žalovaný na pokus o pokonávku reagoval čiastočnou úhradou pohľadávky za neuhradené služby vo výške 10,- eur. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania z celkovej dlžnej sumy v súlade s článkom 11, bodom 11.14 počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie, t.j. od 24.05.2013 do zaplatenia.

Predmetom tohto konania je zaplatenie 169,- eur spolu s 8,50 % ročným úrokom z omeškania od 24.05.2013 do zaplatenia titulom zmluvnej pokuty.

O zaplacení sumy 58,65 eur spolu s 8,50 % ročným úrokom z omeškania od 24.05.2013 do zaplatenia, zaplatiť tzv. hovorné, bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Okresný súd Humenné rozsudkom č.k. XXC/XXX/XXXX-XX zo dňa 20.11.2014 uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 58,65 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne z dlžnej sumy od 24.05.2013 do zaplatenia, návrh v prevyšujúcej časti zamietol a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa 26.03.2015 zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Na pojednávanie vo veci nariadené na deň 12.10.2015 sa nedostavili účastníci konania, ani právny zástupca žalobcu, pričom predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené. Preto v súlade s ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec bola prejednaná bez prítomnosti účastníkov tohto konania a právneho zástupcu žalobcu s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby zo dňa 15.08.2014 s prílohami, a to zmluvou o poskytovaní verejných služieb č. L. zo dňa 27.12.2012, dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb, prílohou č. 1 dodatku k zmluve, pokusom o pokonávku zo dňa 09.05.2013, jednotlivými faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „Všeobecné podmienky“) a s obsahom ďalších v spise pripojených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Žalobca uzavrel so žalovaným dňa 27.12.2012 zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A6708254 na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému elektronické komunikačné služby prostredníctvom zvoleného balíka služieb a žalovaný sa zaviazal využívať poskytnuté služby a za tieto zaplatiť žalobcovi ich cenu riadne a včas. Pri uzavretí dodatku k zmluve žalobca odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie značky Nokia Lumia 610 White so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 1 euro, pričom bežná maloobchodná cena tohto zariadenia bola 170,- eur. Žalovaný sa v tomto dodatku k zmluve o pripojení zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov a počas tejto doby využívať bez prerušenia služby žalobcu a uhrádzať za nich poplatky. V prípade porušenia zmluvných povinností sa žalovaný zaviazal uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 169,- eur, pričom v prípade, ak by došlo k porušeniu povinnosti v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa bude znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia povinnosti do konca viazanosti. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky. Podľa tvrdení žalobcu žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti tým, že neuhradil riadne a včas cenu poskytnutých služieb vyúčtovaných mu v celkovej výške 58,65 eur za obdobie 2013/01-2013/02.

Podľa ust. § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú

hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená dňa 27.12.2012 zmluva o poskytovaní verejných služieb č. A6708254 v znení jej dodatku z toho istého dňa. Táto zmluva je svojim obsahom zmluvou spotrebiteľskou, a to vzhľadom na povahu účastníkov, kde žalovaný je spotrebiteľom, ktorý zmluvy uzavrel na vopred pripravenom formulári spolu s predtlačnými zmluvnými podmienkami bez možnosti ovplyvnenia ich obsahu za účelom uspokojenia svojich osobných potrieb (čo vyplýva i z označenia žalovaného v týchto zmluvách identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu) a žalobca je podnikateľom v oblasti poskytovania verejných telekomunikačných služieb.

Podľa ust. § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ust. § 545 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Z čl. 2 bodu 2.5 písm. b) dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb vyplýva, že ak účastník počas doby viazanosti poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 169,- eur, pričom pokiaľ dôjde k porušeniu povinností v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa bude postupne znižovať podľa v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvných povinností do ukončenia doby viazanosti. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH a kúpnu cenou, t.j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal i zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 169,- eur. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzoval z vyššie citovaného čl. 2 bodu 2.5 písm. b) dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb. Táto zmluva, ako už súd konštatoval vyššie, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s formulárovým obsahom s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačných tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s

dodávateľom, pričom nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. K základným princípom úpravy spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, teda také zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takýchto podmienok. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodnutú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

V tejto veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, čo už samo o sebe spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov.

Pri posúdení dohodnutej zmluvnej pokuty je potrebné prihliadať aj na to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu. Pričom z dojednania o zmluvnej pokute absolútne nevyplýva, aký rozsah porušenej povinnosti v prípade neuhradenia ceny za telekomunikačné služby riadne a včas sa vyžaduje zo strany žalovaného k tomu, aby mu vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. V tomto smere bol žalobca povinný zabezpečiť, aby v dojednaní o zmluvnej pokute bola odlišená výška zmluvnej pokuty od rozsahu porušenia povinností spotrebiteľa, t.j. nielen v závislosti od času, kedy k porušeniu povinností zo strany spotrebiteľa došlo.

Zároveň právo na zaplatenie zmluvnej pokuty patrí žalobcovi podľa zmluvného dojednania aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon žalovaného - spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať.

Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorú súd považuje za neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinností, ku ktorým sa zaplatenie zmluvnej pokuty dojednalo. Je pritom zrejmé, že žalobca odvíja právo na zaplatenie zmluvnej pokuty od nesplnenia povinností zaplatiť splatné faktúry za poskytnuté služby. Po vyčerpaní služieb v rámci zvoleného účastníckeho programu pritom dodávateľ preukázateľne už neposkytuje spotrebiteľovi služby za tak zvýhodnené ceny, ako je to v rámci dojednaného programu, preto zmluvná pokuta v tomto rozsahu pôsobí ešte neprimeranejšie. Zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplatenia splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Preto prípadná predajná cena takéhoto koncového zariadenia a výška zľavy nemajú žiadny vplyv na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty a tento argument zo strany žalobcu preto neobstojí.

Na základe vyššie uvedeného, preto súd zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A6708254 v znení jej dodatku, a to v čl. 2 bodu 2.5 písm. b), ktorého obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, a preto neprichádza do úvahy ani aplikácia ust. § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu na zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty.

Je síce pravdou, že žalobca vykonal určité zmeny v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb upravujúcim zmluvnú pokutu oproti predchádzajúcemu stavu vo vzťahu k časovému aspektu uloženia zmluvnej pokuty, avšak touto zmenou podľa názoru súdu nedošlo k odstráneniu všetkých väd neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky. Je teda zrejmé, že ide len o čiastočne modifikované dojednanie o zmluvnej pokute, avšak znova spôsobujúce nerovnováhu v právach a predovšetkým povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného, preto súd žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 169,- eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,50 % ročne z tejto sumy od 24.05.2013 do zaplatenia zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca bol v konaní sp. zn. 18C/259/2014 úspešný v časti o zaplatenie istiny vo výške 58,65 eur s prísl. a žalovaný bol v tomto konaní úspešný v časti istiny vo výške 169,- eur s prísl. Vzhľadom k tomu, že žalovaný mal úspech len čiastočný, súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).